

Dosarul nr.2r-56/2022
2-21044502-01-2r-27012022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. A. Sandu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, I. Secrieru, I. Țurcan)

DECIZIE

09 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Frunză Ion, reprezentat de avocatul Alexei Croitor,

în cauza civilă, la cererea depusă de Frunză Ion cu participarea persoanei interesate, Serviciul Fiscal de Stat municipiul Chișinău privind constatarea faptului acceptării succesiunii prin intrarea în posesie a patrimoniului succesoral,

împotriva încheierii din 30 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Frunză Ion, reprezentat de avocatul Alexei Croitor, pentru neîndeplinirea indicațiilor instanței de apel,

c o n s t a t ă :

La 25 martie 2021, Frunză Ion cu participarea persoanei interesate, Serviciul Fiscal de Stat mun. Chișinău a depus cerere privind constatarea faptului acceptării succesiunii prin intrarea în posesie asupra patrimoniului succesoral constituit din terenurile agricole situate în extravilanul comunei xxxx, mun. xxxx cu numere cadastrale xxxx, xxxx, xxxx și xxxx.

Prin hotărârea din 15 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă cererea, ca fiind neîntemeiată.

La 15 noiembrie 2021, prin intermediul poștei electronice, Frunză Ion, reprezentat de avocatul Alexei Croitor, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 15 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea integrală a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Frunză Ion, reprezentat de avocatul Alexei Croitor și s-a comunicat lui Frunză Ion, reprezentat de avocatul Alexei Croitor, despre necesitatea prezentării cererii de apel nemotivate semnată în original și a apelului motivat întocmit în conformitate cu exigențele legii, inclusiv dovada de plată a taxei de stat

în mărime de 75 de lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii.

S-a explicat lui Frunză Ion, reprezentat de avocatul Alexei Croitor, că în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

La 28 decembrie 2021, Frunză Ion, reprezentat de avocatul Alexei Croitor, a înregistrat cererea de apel motivată, anexând dovada de plată a taxei de stat și cererea de apel nemotivată semnată în original.

Prin încheierea din 30 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de Frunză Ion, reprezentat de avocatul Alexei Croitor, pentru neîndeplinirea indicațiilor instanței de apel expuse în încheierea din 14 decembrie 2021 și s-a obligat Serviciul Fiscal de Stat, prin intermediul Trezoreriei de Stat să restituie lui Frunză Ion taxa de stat în sumă de 75 de lei.

La 14 ianuarie 2022, Frunză Ion, reprezentat de avocatul Alexei Croitor, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 30 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii contestate, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului s-a invocat că, încheierea din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată prin email pe adresa xxxx la 17 decembrie 2021, cu care avocatul Alexei Croitor a făcut cunoștință la data de 18 decembrie 2021, astfel la 28 decembrie 2021 a depus cererea de apel nemotivată semnată în original, apelul motivat și dovada achitării taxei de stat. Consideră că încheierea este nemotivată și contravine prevederilor legale.

Menționează recurentul că la 17 decembrie 2021, ora 15:48, încheierea din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată la poșta electronică a avocatului Alexei Croitor. Or, instanța eronat a calculat această dată și oră, ca fiind data recepționării mesajului, deoarece, fiind sfârșitul zile de muncă nu a reușit să verifice poșta electronică și a verificat-o a doua zi de lucru, la 18 decembrie 2021, astfel, consideră că termenul limită de depunere a actelor solicitate, a fost data de 28 decembrie 2021.

Recurentul susține că instanța de apel eronat a constatat data trimiterii mesajului la adresa electronică ca fiind momentul recepționării încheierii, deoarece nu există nici o dovada de recepționare a acesteia.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa participanților la proces la 27 ianuarie 2022 prin scrisoare de însoțire (f.d. 90).

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată la 30 decembrie 2021, care a fost expediată în adresa recurentului, prin intermediul poștei electronice, la data de 05 ianuarie 2022 (f.d.85).

Astfel, cererea de recurs înregistrată la 14 ianuarie 2022 a fost depusă cu respectarea termenului prevăzut de lege (f.d. 86, 87).

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Frunză Ion, reprezentat de avocatul Alexei Croitor și a menține încheierea contestată, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul relevă că, hotărârea din 15 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost contestată cu apel nemotivat la 15 noiembrie 2021, de către Frunză Ion, reprezentat de avocatul Alexei Croitor (f.d. 59).

În temeiul art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Frunză Ion, reprezentat de avocatul Alexei Croitor și s-a comunicat lui Frunză Ion, reprezentat de avocatul Alexei Croitor, despre necesitatea prezentării cererii de apel nemotivate semnată în original, a apelului motivat întocmit în conformitate cu exigențele legii și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 75 de lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii (f.d.67-69).

Încheierea instanței de apel din 14 decembrie 2021 a fost expediată avocatului Alexei Croitor, prin email pe adresa xxxx, la 17 decembrie 2021, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică (f.d. 70).

La 28 decembrie 2021, Frunză Ion, reprezentat de avocatul Alexei Croitor, a înregistrat cererea de apel motivată, anexând și dovada de plată a taxei de stat și cererea de apel nemotivată semnată în original (f.d. 71-80).

Instanța de apel, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, prin încheierea din 30 decembrie 2021, a restituit cererea de apel depusă de Frunză Ion, reprezentat de avocatul Alexei Croitor, pentru neîndeplinirea indicațiilor instanței de apel expuse în încheierea din 14 decembrie 2021 și a fost obligat Serviciul Fiscal de Stat, prin intermediul Trezoreriei de Stat să restituie lui Frunză Ion taxa de stat în sumă de 75 de lei (f.d.82-84).

Or, în virtutea art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Prin prisma criticilor aduse actului judecătoresc contestat și argumentelor aduse în favoarea casării acestuia, Colegiul apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind restituirea cererii de apel, din considerentele ce succed.

În dezvoltarea acestei ipoteze, Colegiul reține ca fiind întemeiată soluția instanței de apel dispusă prin încheierea din 30 decembrie 2021, în situația în care apelantul/recurentul nu a înlăturat neajunsurile admise la declararea apelului, în interiorul termenului acordat de instanța de apel, prin încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

De altfel, deși, prevederile legii procedurale sunt exprese și certe în cazul declarării apelului, precum și obligația apelanților de a se conforma prevederilor

legale în acest sens, cuprinse în art. 365 din Codul de procedură civilă, pentru a evita sancțiunile procedurale, apelantul depunând la 15 noiembrie 2021 cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe, a omis de a se conforma normelor procedurale și de a depune cererea de apel în conformitate cu exigențele legii, precum și dovada de plată a taxei de stat în cuantumul prevăzut de lege, având în vedere natura litigiului.

Totodată, Colegiu reiterează că, prin încheierea din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău prin care nu s-a dat curs cererii de apel, apelantului s-a acordat un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii pentru înlăturarea neajunsurilor admise la depunerea cererii de apel.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Colegiul precizează că, încheierea instanței de apel din 14 decembrie 2021 a fost expediată avocatului Alexei Croitor, prin email pe adresa xxxx, adresă indicată de către acesta în cererea de apel nemotivată și de pe care a fost expediat apelul nemotivat la data de 17 decembrie 2021.

Referitor la argumentul avocatului recurentului precum că încheierea instanței de apel din 14 decembrie 2021 cu privire la înlăturarea neajunsurilor, expediată la 17 decembrie 2021, a recepționat-o și citit-o în data de 18 decembrie 2021, având în vedere că nu a reușit să verifice poșta electronică în acea zi, dar a verificat-o a doua zi de lucru, respectiv a înlăturat neajunsurile în termen la 28 decembrie 2021, Colegiul accentuează că, însăși din textul recursului avocatul Alexei Croitor, confirmă faptul că, încheierea din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată pe adresa xxxx, la data de 17 decembrie 2021.

Drept urmare, decade argumentul avocatului recurentului precum că nu a fost confirmată recepționarea încheierii din 14 decembrie 2021 prin care nu s-a dat curs cererii de apel, expediate la data de 17 decembrie 2021, prin intermediul poștei electronice. Or, partea recurentă nu neagă expedierea acesteia de către instanța de apel la 17 decembrie 2021, doar invocă că a făcut cunoștință cu încheierea la data de 18 decembrie 2021. De altfel, ziua expedierii încheierii nicidecum nu influențează obligația părților de a se conforma prevederilor legale, având în vedere că recurentul a avut un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii instanței de apel pentru înlăturarea neajunsurilor admise la depunerea cererii de apel și nu o dată limită, care ar fi redus termenul acordat sau ar fi dus la omiterea termenului.

Mai mult, având în vedere situația creată, partea recurentă nu a făcut uz de dreptul său procedural de a solicita, după caz, prelungirea termenului dat în conformitate cu art. 115 din Codul de procedură civilă.

Or, în virtutea art. 115 din Codul de procedură civilă, la cererea participanților la proces interesați, instanța de judecată poate prelungi termenul de procedură stabilit de instanța de judecată. Termenul poate fi prelungit pentru același temei o singură dată. Termenul de procedură stabilit de lege nu poate fi prelungit, fiind aplicabil art.116.

Colegiul reiterează că, apelantul/recurentul nu și-a valorificat dreptul de a solicita prelungirea termenului de procedură în sensul art. 115 din Codul de

procedură civilă, în caz că nu avea posibilitatea de a se conforma indicațiilor instanței de apel conform încheierii emise în temeiul art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În altă ordine de idei, Colegiul evocă prevederile art. 113 din Codul de procedură civilă, conform cărora dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Prin prisma normelor de drept procedural citate corelate cu situația de fapt, precum și în contextul prevederilor art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) din Codul de procedură civilă, conform cărora participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale, Colegiul evidențiază că, instanța de apel corect a concluzionat că, apelantul în termenul acordat nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel.

Adițional, Colegiul învederează că, odată inițiind procedura de apel, apelantul urmează să se intereseze periodic de soarta dosarului. Or, părțile trebuie să întreprindă măsuri în intervale rezonabile de timp pentru a afla despre progresul procedurilor judiciare despre care aceștia cunosc.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, reținut și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un remediu efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurentul și-a neglijat valorificarea în termen a drepturilor procedurale.

În atare circumstanțe nu poate fi invocat faptul că lui Frunză Ion, reprezentat de avocatul Alexei Croitor i s-ar îngădi accesul la justiție, precum și că nu i s-ar garanta posibilitatea exercitării căii de atac și dreptul la apărare or, împrejurările conturate supra reliefează că, instanța de apel a acordat posibilitatea apelantului, având în vedere inclusiv principiul contradictorialității, să-și poată valorifica drepturile garantate de legislația națională, precum și de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului.

De altfel, art. 10 alin. (3) din Codul de procedură civilă, statuează expres că sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Astfel, Colegiul reține ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel privind restituirea apelului ca urmare a neconformării indicațiilor instanței de apel în termenul acordat, având în vedere că legislația în acest sens reglementează expres și cert termenele, precum și condițiile de acceptare a cererilor de apel, iar prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate, având în vedere că instanța de apel la emiterea încheierii contestate s-a conformat prevederilor legale corelate cu circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat și va menține încheierea contestată.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Frunză Ion, reprezentat de avocatul Alexei Croitor.

Se menține încheierea din 30 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea depusă de Frunză Ion cu participarea persoanei interesate, Serviciul Fiscal de Stat municipiul Chișinău privind constatarea faptului acceptării succesiunii prin intrarea în posesie a patrimoniului succesoral.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh